

Activiteitenverslag 2013

Nederlandstalige versie van het geheel aan activiteiten van de Brailleliga.
Dit verslag is tevens beschikbaar in het Frans op onze website:
www.braille.be, op aanvraag in audioversie en in braille.

57, Engelandstraat, 1060, Brussel
T +32(0)2 533 32 11 – F +32(0)2 537 64 26
info@braille.be – www.braille.be
IBAN: BE11 0000 0000 4848 – BIC: BPOTBEB1

INHOUDSOPGAVE.

1. WOORD VOORAF.....	3
2. GEHOLPEN PERSONEN IN 2013.....	4
2.1. Een andere kijk op het dagelijks leven.....	4
2.2. Een andere kijk op studie en werk.....	7
2.3. Een andere kijk op vrijetijdsbesteding.....	10
3. SENSIBILISERING EN VERTEGENWOORDIGING.....	12
3.1. Informatie en sensibilisering.....	12
3.2. Vertegenwoordiging en interpellaties.....	14
4. ZIJ HELPEN DE BRAILLELIGA.....	15
4.1. Vrijwilligers.....	15
4.2. Schenkers en erflaters.....	15
4.3. Privé- en professionele klanten.....	16
4.4. Subsidiërende instanties.....	16
5. BESLUIT EN PERSPECTIEVEN.....	17
6. ENKELE CIJFERS.....	18
BIJLAGEN.....	19

De benadering die de Brailleliga aanbiedt berust op de gedrevenheid om de persoon met een visuele beperking te begeleiden en te ondersteunen om een maximale zelfstandigheid te bereiken of te bewaren om zo zijn keuzes zelf te kunnen bepalen. Deze benadering sluit aan bij de principes van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

De Brailleliga is een neutrale vereniging die de democratische waarden hoog in het vaandel draagt. Ze wil alle blinde en slechtziende personen helpen. Actief in alle streken van het land biedt de Brailleliga een gratis dienstverlening aan die alle aspecten en stadia van het leven dekt: sociale dienstverlening, begeleiding en aanleren van vaardigheden die tot zelfstandigheid leiden, beroepsopleiding en tewerkstelling, culturele activiteiten en vrijetijdsbesteding, ...

1. WOORD VOORAF.

De rode draad doorheen de activiteiten van de Brailleliga betrof in 2013 “technologie”. Met een gloednieuwe website die op 13 juni werd gelanceerd, is de vereniging meer dan ooit mee met haar tijd en wordt informatie gemakkelijk toegankelijk voor blinde en slechtziende personen. Deze knappe technologische vooruitgang zal in 2014 verdergezet worden met het digitaliseren van de Bibliotheek. Op BrailleTech oogstten ook smartphones, ultramoderne gps-systemen en andere toestellen van de jongste generatie veel succes. Om te beantwoorden aan deze groeiende belangstelling voor nieuwe informatie- en communicatietoestellen, beschikken de diensten van de Brailleliga vandaag over tablets en smartphones voor demonstratiedoeleinden, om personen met een visuele beperking hierover te informeren en op te leiden in het gebruik ervan.

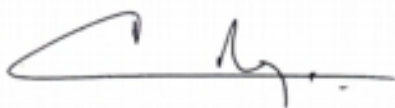
Dit alles beantwoordt uiteraard aan een reële vraag, want steeds meer mensen die met gezichtsverlies worden geconfronteerd, doen een beroep op de Brailleliga. In 2013 traden 856 nieuwe leden toe tot de vereniging. Alle diensten werken intensief om de 13 458 blinde en slechtziende personen die een beroep doen op de Brailleliga, te ondersteunen en begeleiden. Zo hebben wij bijvoorbeeld binnen het domein “vrije tijd” ons aanbod nog verder uitgebreid, meer bepaald door het aanbieden van specifieke excursies voor jongeren en adolescenten, en door het organiseren van stages voor kinderen tijdens de schoolvakanties.

Om de rechten van alle blinde en slechtziende personen te verdedigen, heeft de Brailleliga haar actieterrein uitgebreid en is ze vandaag betrokken bij tal van projecten, denkgroepen en adviesraden, met name voor de implementatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, het inclusiedecreet, de hulp aan 65-plussers, de NOOZO-campagne (Niets Over Ons Zonder Ons), enz. De verschillende diensten van de Brailleliga stellen zich open op en aarzelen niet om met andere verenigingen of instellingen samen te werken om kennis en ervaringen uit te wisselen, of om gezamenlijke projecten ten voordele van blinde en slechtziende personen te ontwikkelen.

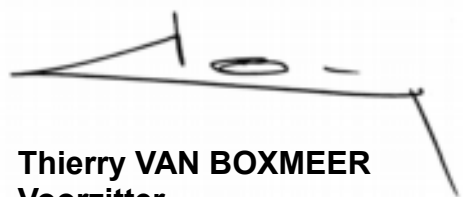
Een uitgesproken trendy “Week van de Brailleliga” zorgde voor een fris en dynamisch elan binnen de vereniging. Met haar tv-spot, de miniwebsite en sensationele activiteiten voor de leden heeft de campagne heel wat mensen verrast! Met een thema gericht op de mobiliteit van personen met een visuele beperking, werden zowel de openbare vervoermaatschappijen, de politieke wereld als de burgers aan het denken gezet. Bovendien werd de kans genomen om één van de werkterreinen van de Dienst begeleiding en hulp in het dagelijkse leven voor te stellen en werd iedereen herinnerd aan de betekenis van de witte stok.

Wat onderzoek betreft, kreeg de Stichting voor de blinden de kans om vijf jonge onderzoekers te belonen, opdat ze hun werk kunnen verderzetten en de therapeutische behandelingen van oogziekten verder kunnen ontwikkelen.

Dat de Brailleliga dit alles heeft kunnen verwezenlijken in 2013, is te danken aan de inzet van een gemotiveerd team van medewerkers en vrijwilligers, en de steun van talrijke schenkers, sponsors en subsidiërende overheden. Dank aan iedereen die de vereniging helpt bij het verwezenlijken van deze projecten ten voordele van de duizenden personen met een visuele beperking in België!

Michel MAGIS
Directeur

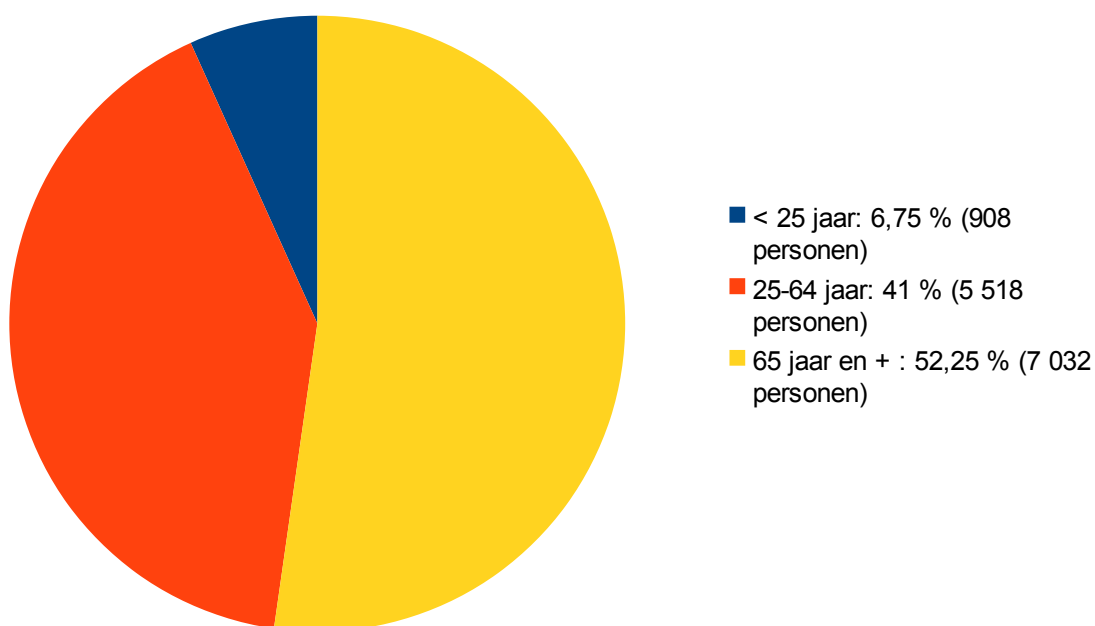
Thierry VAN BOXMEER
Voorzitter

2. GEHOLPEN PERSONEN IN 2013.

In 2013 werden 13 458 personen met een visuele beperking door de Brailleliga geholpen om hun zelfstandigheid te ontwikkelen of te behouden. Hiertoe konden zij geheel gratis een beroep doen op de hulp van maatschappelijk assistenten, ergotherapeuten, lesgevers, bibliothecarissen, ...

Zonder de kostbare steun van de 113 medewerkers, 404 vrijwilligers en de talrijke personen die de Brailleliga financieel steunen, zou deze dienstverlening niet mogelijk zijn.

Indeling van de geholpen personen per leeftijdscategorie in 2013.

Meer dan de helft van de personen die zich tot ons richten (7 032 personen) is ouder dan 65, 4 418 onder hen zijn 80-plussers. Deze aantallen zijn het gevolg van de verlenging van de levensverwachting die een verhoging van de leeftijdsgebonden aandoeningen met zich meebrengt, waaronder het verlies van het zicht.

Op welke diensten kunnen de personen met een visuele beperking een beroep doen? Hoe wordt het grote publiek geïnformeerd en gesensibiliseerd? Hoe worden onze gratis verleende diensten gefinancierd? Deze punten worden op volgende pagina's besproken.

2.1. Een andere kijk op het dagelijks leven.

Blind of ernstig slechtziend worden, haalt het dagelijks leven overhoop: de persoon verliest zijn aanknopingspunten, ondervindt moeilijkheden bij het aankleden, koken, zich verplaatsen, ... De Brailleliga helpt personen met een visuele beperking bij het (terug)vinden van hun zelfstandigheid en ondersteunt ze bij hun optimale integratie in de maatschappij.

De professionals van de Dienst begeleiding leren de cliënten hoe zich met een witte stok te verplaatsen.

In eerste instantie verlenen de maatschappelijk assistenten het nodige advies en hulp. Zij stellen samen met de persoon met een visuele handicap een bilan op van de situatie en naargelang de noden verwijzen zij hem door naar de andere interne diensten van de Brailleliga of externe diensten. Met hem gaan we na of ondersteuning kan verkregen worden vanuit regionale, gemeenschaps- of federale instanties. We informeren de persoon over de sociale en fiscale voordelen waarvan hij kan genieten. Tenslotte helpen we hem bij de noodzakelijke stappen bij de agentschappen voor hulp aan personen met een handicap.

Personen met een visuele beperking maken zich vaak zorgen over hun levenssituatie, toekomst, deelname in het maatschappelijk leven, beroepsmogelijkheden, het verkrijgen van ondersteuning door de overheid. Een multidisciplinair team beantwoordt hun vragen. Kinderen, jongeren en volwassenen kunnen eerst een oriënterend onderzoek ondergaan (sociale voorgeschiedenis, psychomotorisch onderzoek, onderzoek cognitieve capaciteiten, ...). Zo kunnen we ontdekken wat hun

aspiraties zijn en hoe hun maatschappelijke, educatieve en professionele integratie kan worden bevorderd. Samen met de persoon wordt naar oplossingen gezocht.

Zich aankleden, een maaltijd klaarmaken, de baby verzorgen, braille leren, weten hoe zich te verplaatsen met een witte stok en/of een geleidehond, kleine hulpmiddelen gebruiken zijn vormingen en begeleidingen waarvoor ernstig slechtziende of blinde mensen bij onze begeleidingsspecialisten terechtkunnen.

In 2013 werd iets nieuw geïntroduceerd: lessen persoonlijke hygiëne voor dames met een visuele beperking. Talrijke deelneemsters (in totaal 83) leerden diverse technieken manicure, pedicure en make up om voor zichzelf te zorgen.

Naast de diensten die aan blinde en slechtziende personen geboden worden, organiseren wij ook sensibiliseringssessies over de visuele beperking, zowel voor naasten van de personen met een visuele beperking als voor professionals en collega's die met hen in contact komen. De Brailleliga werkte in 2013 samen met het Erasmusziekenhuis om aan assistent-kandidaat oftalmologen een stage aan te bieden om de visuele beperking beter te vatten en te begrijpen hoe dagelijks blinde en slechtziende personen te helpen. Vier dokters maakten zo kennis met de diverse diensten van de Brailleliga en de technische hulpmiddelen die voor personen met een visuele beperking bestemd zijn.

Talrijke braille- en sprekende uurwerken zijn te koop in de BrailleShop.

Waar kunnen een agenda in grootletterdruk, een sprekende bloeddrukmeter, een witte stok, aangepaste spelletjes, een telefoon met grote toetsen gekocht worden? In de winkel van de Brailleliga, de BrailleShop, vinden blinde en slechtziende personen een selectie van meer dan 500 artikelen om hen het leven gemakkelijker te maken. De te koop aangeboden artikelen worden vooraf getest.

De Brailleliga informeert de persoon met een visuele beperking ook over de technische aanpassingen die hem zullen helpen om zijn zelfstandigheid in zijn privé-, school- of beroepsleven te vergroten. Rekening houdend met zijn visuele beperking, functioneel gezichtsvermogen, visuele noden en activiteiten adviseren wij hem bij de keuze van technische hulpmiddelen. Het aangepast materiaal (software, brailleleesregels, beeldschermloepen) kan na afspraak getest worden in onze demozaal. Achteraf kunnen deze technische hulpmiddelen bij een hulpmiddelenleverancier aangeschaft worden. Wij helpen de personen met een visuele beperking ook bij de stappen die, indien mogelijk, kunnen leiden tot een financiële tussenkomst door de overheidsinstanties. In 2013 werkte de Brailleliga samen met de Association Valentin Haüy (Frankrijk) en Koninklijke Visio (Nederland) om dieper in te gaan op de nieuwe technologieën en de hulp die deze hulpmiddelen aan personen met een visuele beperking kunnen bieden. In dit perspectief en dankzij de steun van een gulle sponsor schafte de Brailleliga zich demonstratietablets en -smartphones aan.

Koken met een visuele beperking is niet vanzelfsprekend. Gelukkig helpt aangepast materiaal om zelfstandig lekkere gerechtjes klaar te maken!

Tijdens BrailleTech krijgen alle bezoekers persoonlijke inlichtingen over speciaal aan hun noden en visuele beperking aangepaste hulpmiddelen.

Van 17 tot 19 oktober 2013 vond in de maatschappelijke zetel van de Brailleliga BrailleTech plaats. Deze beurs waarop alle Belgische hulpmiddelenleveranciers aanwezig zijn, heeft almaar meer succes. De BrailleTech geeft blinde en slechtziende personen een volledig overzicht van alle beschikbare technische hulpmiddelen. Ze kunnen ze vergelijken, testen en beroep doen op het objectief en professioneel advies van onze medewerkers. Jaarlijks worden deze hulpmiddelen geperfectioneerd en komen er steeds weer nieuwigheden op de markt. Tijdens de editie 2013 konden de bezoekers kennismaken met een smartphone met een speciaal programma en hoesje dat het gebruik van de smartphone vergemakkelijkt.

De bezoekers konden ook de nieuwste beeldschermloepen, gps-toestellen en brailleleesregels testen. Personen met een visuele beperking kregen de gelegenheid om deel te nemen aan workshops: demonstratie van aangepast keukengerei, hoe komt een boek voor DAISY-speler tot stand, demonstratie van tablets en smartphones, ... Speciaal voor oftalmologen werd een workshop georganiseerd: hoe de visuele handicap aan de patiënt medelen? Welke informatie wordt hem meegegeven? Naar wie kan hij doorverwezen worden?

Enkele cijfers:

In 2013 deden 856 personen voor de eerste maal een beroep op onze diensten.

3 681 persoonlijke gesprekken hadden plaats. Er waren 48 789 telefonische en schriftelijke contacten met de maatschappelijk assistenten.

793 personen werden door de Dienst begeleiding en hulp in het dagelijkse leven begeleid.

In het revalidatiecentrum HORUS werden 744 uren besteed aan de revalidatie van 120 personen met een visuele beperking.

1 507 personen bezochten de BrailleTech.

HORUS:

Om zijn motorische, cognitieve, sociale, affectieve en functionele ontwikkeling te verbeteren, is het soms nodig dat de persoon met een visuele beperking een revalidatieprogramma volgt. Ongeacht de oorzaak of de aard van de problemen gelinkt aan een visuele beperking, heeft de opvolging in het Revalidatiecentrum HORUS tot doel de persoon zo zelfstandig mogelijk te maken. Personen met een visuele beperking hebben in het Revalidatiecentrum HORUS een multidisciplinair team tot hun beschikking: revalidatie-oogartsen, orthoptisten, therapeuten gespecialiseerd in mobiliteit en hulp in het dagelijks leven, een psycholoog, een specialiste in psychomotorische revalidatie en maatschappelijk assistenten. HORUS kwam tot stand vanuit de samenwerking tussen het UVC Brugmann, het Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola en de Brailleliga. HORUS is het enige door het RIZIV erkende revalidatiecentrum voor blind- en slechtziendheid in Brussel.

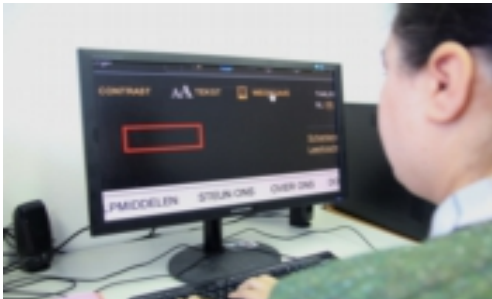
2.2. Een andere kijk op studie en werk.

Personen die geconfronteerd worden met een visuele beperking zitten vaak met tal van vragen over hun toekomst, opleidingsmogelijkheden of professionele loopbaan. De Brailleliga helpt hen om op deze vragen een antwoord te vinden. Via cognitieve testen, specifieke screeningstechnieken en gesprekken om de motivatie en persoonlijke wensen te achterhalen, kunnen de blinde of slechtziende personen zelf de voor hen mogelijke pistes ontdekken. Met de hulp en inzet van het ervaren team van de Brailleliga kunnen de personen zo hun toekomst uitstippelen.

Voor blinde en slechtziende studenten vereisen het aanvatten en voortzetten van studies zware inspanningen en vaak kostelijk materiaal. Daarom meent de Brailleliga dat het noodzakelijk is hen ook financieel aan te moedigen. School en studies zijn essentieel bij het uitbouwen van hun toekomst en een geslaagde opleiding kan hun maatschappelijke integratie en persoonlijke ontwikkeling bevorderen. Dankzij de steun van gulle schenkers en de Nationale Loterij bekwamen 203 leerlingen en studenten met een visuele beperking voor het academiejaar 2012-2013 een studiebeurs van de Brailleliga.

Heel wat leerlingen met een visuele beperking die niet voor het gespecialiseerd onderwijs kozen, volgen vandaag les in het gewoon onderwijs. Met aangepaste steun en begeleiding kunnen ze zich op dezelfde manier ontwikkelen als hun klasgenoten. De begeleiders van de Brailleliga helpen hen om de klaslokalen te vinden, een goede plek (bij slechtziendheid

dicht bij het bord) te zoeken in de klas en alle beschikbare hulpmiddelen efficiënt te gebruiken: in sommige gevallen helpen de begeleiders in de klas. Leerkrachten en medeleerlingen kunnen advies krijgen over hoe ze met een klasgenoot met een visuele beperking moeten omgaan. In dit kader worden sensibiliseringssessies georganiseerd. Dergelijke sessies zijn uitermate nuttig voor de begripsvorming en het inlevingsvermogen van de omgeving voor wat betreft de leefwereld van een blinde of slechtziende leerling. Op deze manier kunnen blinde en slechtziende leerlingen in de meest optimale omstandigheden hun schoolloopbaan in het gewoon onderwijs doorlopen.

Tijdens hun opleiding beschikken de stagiairs over een eigen werkpost die aangepast is aan hun visuele beperking.

Blinde of slechtziende personen die een hogere studie of een beroepsopleiding wensen te volgen, een stage dienen te lopen of een job willen uitoefenen, hebben hiervoor aangepast materiaal nodig. Na een balans van de situatie kan de werkplek op adequate wijze ingericht worden (vergrotingssoftware, een beeldschermloep, spraakweergave, een brailleleesregel, een notitietoestel, ...). Zij die het wensen kunnen beroep doen op een pedagogische omkadering en de hulp van een begeleider. Dankzij de Dienst voor omzetting kunnen syllabi en andere documenten in braille, grootletterdruk, audio- of digitale versie

omgezet worden. In dit verband werd in 2013 een nieuwe sensibiliseringsgids gecreëerd die bestemd is voor het onderwijzend personeel. Deze gids wil vooral tonen hoe de Dienst voor omzetting werkt en hoe de aanvragen van leerkrachten en ouders vlot te laten verlopen qua leveringstermijn en werkvolume.

In 2013 organiseerde de Brailleliga infosessies in verschillende gespecialiseerde scholen. Zo ging de vereniging naar het Koninklijk Instituut Woluwe, het Institut Royal pour Sourds et Aveugles (IRSA) en het Institut Alexandre Herlin om de leerlingen van 5e en 6e middelbaar de diverse diensten van de Brailleliga te leren kennen die hen tijdens hun studies, het vinden van een betrekking of in het dagelijkse leven zullen kunnen helpen.

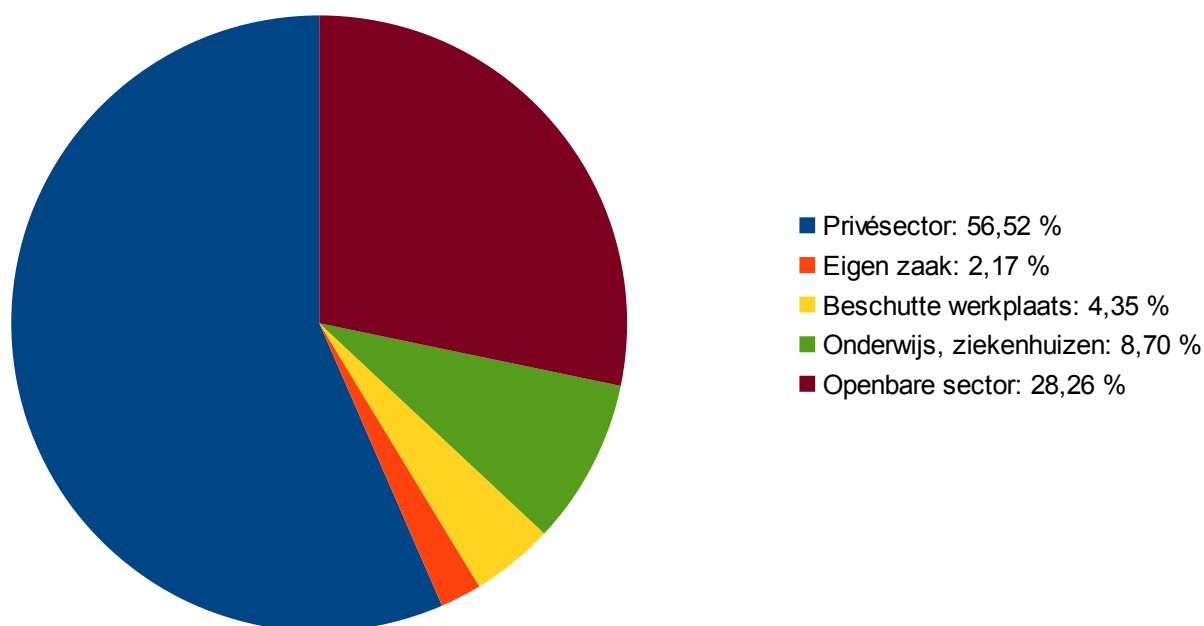
Bij de Brailleliga vinden blinde en slechtziende personen de informatie die nodig is om van start te kunnen gaan op de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd kunnen ze gespecialiseerde beroepsopleidingen volgen die rekening houden met hun handicap: braille, Frans, Nederlands of Engels, buretica, onthaal- en communicatietechnieken, sociale wetgeving, sollicitatietechnieken, ... Bijzondere aandacht gaat uit naar ieders specifieke individuele noden, kennis van technische hulpmiddelen, activering op de arbeidsmarkt, bijscholingen, stages en opleidingen op de werkvloer. In het kader van de beroepsopleiding werden in 2013 de programma's aangepast om tegemoet te komen aan de nieuwe eisen van de subsidiërende overheid.

De jobcoaches staan personen met een visuele beperking bij om hun professionele (her)integratie te vergemakkelijken of hun baan te behouden. Het begeleiden naar sollicitatiegesprekken hoort hier ook bij. Tevens kunnen ze de werkposten en het materiaal in functie van de uitgeoefende baan aanpassen.

Talrijke contacten worden gelegd en in stand gehouden met de werkgevers die geïnformeerd worden over de professionele competenties van de personen met een beperking, de technische hulpmiddelen, de tussenkomsten door de overheid in de loonkosten en de administratieve hulp hiervoor. Voor de collega's van de persoon met een visuele beperking kunnen sensibiliseringssessies georganiseerd worden zodat zij beter begrijpen wat het betekent om te leven en te werken met een visuele beperking.

De Brailleliga is aangesloten bij het Europese netwerk ENVITER (European Network for Vision Impairment Training & Research) en werkt er samen met het Nederlandse Koninklijk Visio en nog andere Europese partners aan een project “A Holistic view on job placement for visually impaired persons”^{*} dat in 2013 door Europa positief geëvalueerd werd doch momenteel geen subsidies ontving. Het project wil ervaringen en knowhow uitwisselen tussen de betrokken partners in dit project en de toegevoegde waarde beschrijven van een specifieke benadering van tewerkstelling voor personen met een visuele beperking met het oog op hun inclusie in de arbeidsmarkt. De Brailleliga blijft positief en hoopt dat in de toekomst financiering kan gevonden worden.

In welke sector hebben personen met een visuele beperking in 2013 een baan gevonden?

Enkele cijfers:

100 studenten kregen een pedagogische omkadering.

279 personen worden door de Brailleliga begeleid bij hun zoeken naar of behoud van hun baan.

43 personen vatten een beroepsopleiding aan.

64,37 % van de cursisten behielden of vonden na hun opleiding een baan.

203 studiebeurzen werden door de Brailleliga toegekend.

Omzetting van taken van leerlingen en studenten met een visuele beperking door de Dienst omzetting resulteerde in de productie van 1 489 bladen in braille en 2 321 in grootletterdruk.

^{*} Een holistisch zicht op arbeidsbemiddeling voor personen met een visuele beperking.

2.3. Een andere kijk op vrijetijdsbesteding.

Een concert bijwonen, leuke en creatieve activiteiten bijwonen, een museum bezoeken zijn slechts enkele voorbeelden van activiteiten die ervoor zorgen dat blinde en slechtziende personen niet geïsoleerd raken. De bijeenkomsten van de Brailleclubs, de uitstappen en culturele evenementen krikken het zelfvertrouwen op en verbreken de eenzaamheid. Door hun creativiteit en talenten de vrije loop te laten in een sfeer die de opbouw van sociale contacten en de mogelijkheid tot uitwisseling van ervaringen bevordert, worden personen met een visuele beperking gestimuleerd.

In 2013 bezochten 100 personen met een visuele beperking een kamelenkwekerij te Berlicum in Nederland!

In 2013 werden de culturele en vrijetijdsactiviteiten uitgebreid. In totaal werden 422 activiteiten georganiseerd waaronder een uitstap naar Pairi Daiza, het bezoek aan de Rodenbachbrouwerij, een partijtje bowling, ontdekking van een slakkenkwekerij, een namiddagje gospel, een voordracht over India in het kader van Europalia.India, een wandeling in Plaisirs d'Hiver te Brussel, een uitstap naar het kasteel van Senefte, een bezoek aan het circuit van Spa Francorchamps met als kers op de taart een toertje op de renbaan of ook een uitstap met de moto! Onze leden gingen bovendien internationaal en bezochten Rijsel, Parijs en Nederland!

Tijdens de schitterende Brailleday kwamen de haren van de kinderen recht!

Diverse activiteiten werden georganiseerd voor kinderen met een visuele beperking. De BrailleDay bekoorde 83 Nederlandstalige en Franstalige kinderen op 28 mei in Technopolis te Mechelen. De kinderen konden er kennismaken met tal van wetenschappelijke ontdekkingen, de een al uitzonderlijker dan de andere. Ze keerden allen naar huis terug met een glimlach op de lippen en talrijke geschenken.

Van 1 tot 5 juli 2013 verbleven 16 blinde en slechtziende kinderen en hun begeleiders in Oostende. Tijdens deze zelfstandigheidsstage leerden de kinderen op een speelse manier hun

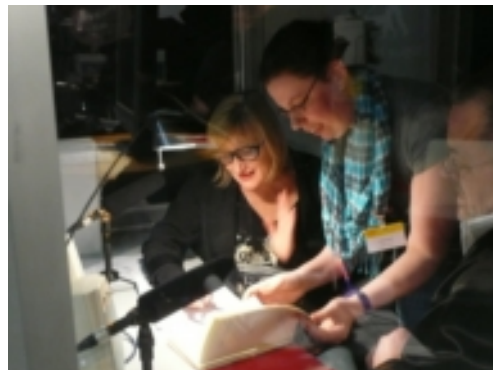
zelfstandigheid te vergroten, wat erg belangrijk is voor hun integratie in de maatschappij. Bed opmaken, zich aankleden, boterham smeren, ... zijn enkele taken die ze nu zelf aankunnen!

Nieuw dit jaar: vakantieopvang te Brussel tijdens de zomervakantie en het Allerheiligenverlof die aangepast is aan kinderen met een visuele handicap. Op het programma stonden: leuke activiteiten, koken, knutselen, zintuiglijke ontdekkingen, voorlezen van sprookjes en bezoek aan musea!

Naast al deze activiteiten worden andere diensten geboden aan blinde en slechtziende personen om hun vrijetijds mogelijkheden uit te breiden. In de Spelothek van de Brailleliga kunnen jonge en minder jonge personen met een visuele beperking terecht voor aangepaste spelletjes in grootletterdruk, braille of voorzien van speciaal aangebrachte markering. Spelen is immers voor iedereen onmisbaar. Dankzij het spel kunnen blinde en slechtziende personen hun behendigheid, strategische capaciteiten en woordenschat verbeteren en vooral ook sociale contacten onderhouden.

Romans, essays, biografieën, ... kinderen en volwassenen met een visuele beperking kunnen gratis boeken ontlene in onze Bibliotheek in braille, grootletterdruk, als luisterboek of in reliëf. Bovendien worden in de Bibliotheek drie luistertijdschriften uitgegeven: "Des idées et des livres" en "Hestia" voor volwassenen, "Tapage" voor de kinderen. Voor het uitleen van Nederlandstalige boeken werken we nauw samen met de Luisterpuntbibliotheek. In ons Documentatiecentrum vinden zowel ziende als blinde en slechtziende personen informatie over het zicht en de visuele beperking.

Om haar diensten beter bekend te maken, is de Bibliotheek sinds vele jaren aanwezig op Foire du Livre te Brussel. In 2013 werden van 7 tot 11 maart bezoekers op de stand van de Brailleliga uitgenodigd om per twee een dialoog in een speciaal daarvoor geïnstalleerde opnamestudio in te lezen. Zo konden de deelnemers zien hoe een luisterboek tot stand komt en konden ze samen een compilatie van dialogen opstellen die voor ontlening aan de gebruikers van onze Bibliotheek zal voorgesteld worden. Talrijke bekende personen bezochten onze stand: Joëlle Scoriels, BJ Scott en ook Patrick Weber waren occasionele lezers.

BJ Scott leende haar stem voor de lezers van de Brailleliga.

Enkele cijfers:

Socio-culturele activiteiten: 4 817 deelnames tijdens de 422 socio-culturele activiteiten die georganiseerd werden.

Spelothek: 350 aangepaste gezelschapsspelen beschikbaar.

Documentatiecentrum: 7 213 documenten inzake thema's met betrekking tot het gezichtsvermogen zijn beschikbaar.

Bibliotheek:

4 927 boeken in braille, 3 809 boeken in grootletterdruk, 11 821 luisterboeken

23 371 boeken werden in 2013 uitgeleend.

De dienst omzetting produceerde voor de Bibliotheek 44 boeken in braille (of 213 boekdelen) 46 boeken in grootletterdruk (of 104 boekdelen) en 383 luisterboeken voor Daisy-speler.

3. SENSIBILISERING EN VERTEGENWOORDIGING.

3.1. Informatie en sensibilisering.

De Witte Stok, het kwartaaltijdschrift van de Brailleliga, wordt aan onze blinde en slechtziende leden en aan onze schenkers opgestuurd. Het tijdschrift geeft een volledig overzicht van de sociale en wettelijke actualiteit met betrekking tot de handicap, de bestaande hulpmiddelen en de activiteiten van onze vereniging, ...

Door de nieuwe website van de Brailleliga vinden blinde en slechtziende personen vlot de informatie die zij zoeken.

Om beter aan de noden van de personen met een visuele beperking en aan de recente evoluties op internet tegemoet te komen, heeft de Brailleliga de vorm en de inhoud van haar website volledig vernieuwd. Deze nieuwe website die op 13 juni 2013 van start ging, plaatst de vragen en verwachtingen van blinde en slechtziende personen op het voorplan. Hierop vinden zij en hun naasten makkelijker de inlichtingen die zij zoeken: welke technische hulpmiddelen helpen bij lectuur, hoe bekomt men een witte stok, hoe in alle veiligheid koken met een visuele beperking, ... De rubriek "Dienstverlening en hulpmiddelen" werd hiervoor gecreëerd. Bovendien hebben blinde personen via sneltoetsen en snelle linken rechtstreeks

toegang tot de informatie die hen interesseert. De slechtziende personen zelf beschikken nu over de mogelijkheid om de teksten te vergroten, de contrasten te switchen of naar mobiele navigatie over te stappen voor aan elk aangepaste lectuur. Deze navigatie in eenzelfde kolom geeft dezelfde informatie weer maar is gebruiksvriendelijker voor de slechtziende internaut. Deze versie is eveneens toegankelijk voor tablets en smartphones. De Brailleliga heeft natuurlijk meer dan dat gedaan. Er werd gestart met het online zetten van de Bibliotheek. Deze specifieke website zal in 2014 toegankelijk zijn. Ook via internet wordt de newsletter, waarmee in 2012 gestart werd, regelmatig aan de ingeschreven personen toegestuurd die almaar talrijker worden. Ook lazen meer dan 900 personen de pagina's van de Brailleliga op facebook.

In 2013 namen 2 153 bezoekers deel aan de geleide bezoeken aan de Brailleliga en het Braillemuseum die worden aangeboden aan scholen, verenigingen en andere geïnteresseerde groepen. Zo kan het publiek de wereld waarin blinde en slechtziende personen leven, beter begrijpen en kennis maken met de grote diversiteit aan diensten die onze vereniging biedt.

De simulatiebrillen maken de gevolgen van oogziekten tastbaarder.

Om de bevolking te sensibiliseren over de visuele beperking en haar diensten te promoten, was de Brailleliga aanwezig op tal van salons en beurzen in het gehele land, in Vlaanderen: *ZieZo*

Hulpmiddelenbeurs Vlaanderen te Mechelen, *10 Miles* te Antwerpen, *REVA* te Gent, *Rimpelrock* te Hasselt, *Actief 50* te Genk, te Brussel: *Foire du Livre*, *20km*, *Zenith*, en in Wallonië: *Papillon* te Luik, *Sortilèges* te Ath, *Namur en mai*, *Landbouwbeurs* te Libramont, *Salon 1001 Familles* te Marche-en-Famenne. Aan de Belgische kust werden tevens brochures over de leeftijdsgebonden maculadegeneratie (LMD) die verlies van het centrale zicht veroorzaakt, verspreid om de 50-plussers te sensibiliseren.

De affiche van de "Week van de Brailleliga" 2013 werd in de metrostations van Brussel opgehangen en opgestuurd naar gemeentes, notarissen, oogartsen, ...

In 2013 behandelde de grote jaarlijkse campagne van de vereniging, de "Week van de Brailleliga" de mobiliteit van de personen met een visuele beperking. Bij die gelegenheid werden spots uitgezonden op VRT (Eén en Canvas) en RTBF (La Une en La Deux), werden grote affiches opgehangen in de metrostations te Brussel, infobrochures verspreid in 13 Belgische treinstations en werd een mini-website gecreëerd. Tezelfdertijd steunden het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid (BIVV) en de Federale Politie onze actie door een van hun programma's "Kijk Uit" en "Contact" te wijden aan de problematiek die in deze campagne behandeld wordt. Vanzelfsprekend werden ook politici en de maatschappijen voor openbaar vervoer hierover geïnterpelleerd.

Tijdens het Ophtalmologia Belgica Congres ontvingen de vijf laureaten hun prijs. Dankzij deze steun kunnen ze hun research verderzetten met als doel de oogziekten en hun behandeling beter te begrijpen.

De Stichting voor de blinden, stichting van openbaar nut van de Brailleliga, heeft binnen haar opdrachten ook het ondersteunen van oogheelkundige onderzoeksprojecten. Zij wordt hierin bijgestaan door een Wetenschappelijk Comité waarin professoren oogheelkunde van de 7 universiteiten van het land onder het voorzitterschap van professor Jean-Jacques De Laey zetelen. In 2013 ontvingen vijf door een internationale jury gekozen jonge onderzoekers elk een prijs van de Stichting voor de blinden voor een

totaalbedrag van 50 000 euro: Jessie Van Houcke van de Katholieke Universiteit Leuven, Thomas Martens, Hannah Verdin en Caroline van Cauwenbergh van de Universiteit Gent en Deborah Lipski van de Université libre de Bruxelles.

3.2. Vertegenwoordiging en interpellaties.

Opdat de personen met een visuele beperking zelfstandig kunnen leven en zich maatschappelijk, professioneel en cultureel kunnen integreren, moet de gehele maatschappij zich ook aan hen aanpassen. Daarom legt de Brailleliga zich erop toe hun rechten en belangen te verdedigen bij de verschillende beleidsniveaus (lokaal, regionaal, communautair, federaal of Europees). Onze vereniging zetelt actief in 26 raadgevende en besluitvormende instanties, zoals: de Adviesraden voor Personen met een Handicap in verschillende gemeenten, de Adviesraad voor Personen met een Handicap te Brussel, het Beheerscomité van het Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées (AWIPH), de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, het Brussels Regionaal Overleg, het Belgian Disability Forum (BDF), enz.

In Vlaanderen bestaat helaas nog geen gestructureerd overleg tussen de vertegenwoordigers van de personen met een handicap en de overheid. In 2013 hebben de Brailleliga en een twintigtal Vlaamse organisaties zich bij de politiek verantwoordelijken verder ingezet opdat een adviesraad in deze regio zou opgericht worden.

De Brailleliga werkte in 2013 verder voor de implementering van het VN-Verdrag inzake rechten van personen met een handicap. Door België in juli 2009 en Europa in december 2010 bekrachtigd, wil deze conventie de rechten van personen met een handicap waarborgen en erop toezien dat ze bij de tenuitvoerlegging van alle beleidsvormen en programma's toegepast worden en discriminatie in al zijn vormen geweerd wordt. Als lid van het BDF draagt de Brailleliga bij tot de belangrijke opdracht om de bepalingen van het verdrag in de wetgeving toe te passen. De Brailleliga werkte met het BDF samen bij de redactie van het alternatief verslag en de 21 aanwijzingen die in het kader van de implementering door het VN-Verdrag geformuleerd werden.

Tijdens de Week van de Brailleliga met als thema de mobiliteit van personen met een visuele beperking, werd een memorandum met 14 aanbevelingen gestuurd naar de ministers bevoegd voor de problematiek inzake mobiliteit en handicap en naar de provinciale en gemeentelijke overheden. Bovendien werden talrijke verantwoordelijke politici uitgenodigd om zich geblinddoekt met een witte stok op straat te begeven: een sensibilisering die hen allen echt bijgebleven is!

In België ontvangen senioren die na hun 65ste blind of slechtziend worden nog steeds geen financiële tussenkomst voor de aanschaf van bepaalde technische hulpmiddelen (beeldschermloepen, aangepaste telefoon, DAISY-speler, sprekende rekenmachine, ...). Om oplossingen te vinden voor deze onrechtvaardige situatie zet de Brailleliga, in samenwerking met talrijke verenigingen uit de gehandicaptensector en die van de ouderen, haar actie verder bij de bevoegde ministers (Brigitte Grouwels, Evelyne Huytebroeck, Éliane Tillieux en Jo Vandeurzen). De parlementsleden werden eveneens aangesproken wat talrijke reacties uitlokte. In het kader van de verkiezingen van mei 2014 zal de Brailleliga hieromtrent haar interpellaties bij de politici verderzetten.

4. ZIJ HELPEN DE BRAILLELIGA.

De actie van de Brailleliga ten gunste van personen met een visuele beperking is mogelijk dankzij een uitgebreid netwerk aan personen die ons gul helpen. Sommigen geven ons tijd, anderen nemen deel aan de Tombola, schenken geld of laten een legaat na of richten een opgedragen fonds op. Omdat de overheidssubsidies slechts 22,28 % van de noden van de Brailleliga dekken, is deze hulp zeer waardevol.

4.1. Vrijwilligers.

Het inlezen van boeken, het beheer van de Brailleclubs, het bemannen van de stands op de beurzen, hulp bij culturele activiteiten, verkoop van wenskaarten (waarvan de winst aangewend wordt voor de gedeeltelijke financiering van onze Sociale dienst), hulp bij administratief werk maken een waaier aan taken uit die door de vrijwilligers uitgevoerd worden! Aan werk geen gebrek en de tijd die zij ons besteden is kostbaar.

In 2013 zetten 404 vrijwilligers zich in voor de Brailleliga. 57 nieuwelingen kwamen de groep versterken: hartelijk welkom en nogmaals bedankt!

Tijdens BrailleTech hielpen vrijwilligers ons bij het onthaal van de bezoekers.

4.2. Schenkers en erflaters.

Dankzij de gulheid van onze schenkers konden in 2013 diverse projecten tot stand komen. De Brailleliga dankt de individuele schenkers, de liefdadigheidsorganisaties en de bedrijven voor de geboden hulp.

Aan onze 63ste Tombola namen heel wat mensen deel. Ze is een onmisbare bron van inkomsten voor het behoud van de gratis diensten aan personen met een visuele beperking. De opbrengst van de Tombola 2013 wordt gebruikt om blinde en slechtziende personen te helpen zich dagelijks zo zelfstandig mogelijk te verplaatsen.

Tal van mensen kiezen ervoor ons te helpen door al hun bezittingen of een deel ervan aan de Stichting voor de blinden, stichting van openbaar nut van de Brailleliga, na te laten. Zo stellen zij het voortbestaan van onze actie voor blinde en slechtziende personen veilig. Legaten vormen immers het grootste deel van onze financiële inkomsten.

Mensen die door omstandigheden geen directe erfgenaam (meer) hebben, kunnen hun naam en levenswerk nog tijdens hun leven of via een testament verderzetten via een opgedragen fonds. Samen met de schenkers worden doel en naam van deze fondsen bepaald. De Stichting voor blinden staat in voor gratis beheer en opvolging (volledige lijst met opgedragen fondsen in bijlage).

4.3. Privé- en professionele klanten.

De Brailleliga biedt bepaalde diensten aan privépersonen en ondernemingen. Zo kan de Brailleliga werk geven aan personen met een visuele beperking en tezelfdertijd een kleine winst boeken die bijdraagt tot de financiering van onze diensten aan blinde en slechtziende personen.

Drie diensten worden aangeboden:

- LBL Mailing beheert het verzenden van zendingen voor talrijke ondernemingen en instellingen (personaliseren en plooien van documenten, bladen en brochures, onder envelop of plasticfolie steken, kleven van adresetiketten, postzegels, ...) en biedt tevens welbepaalde opdrachten aan zoals in- en uitpakken van goederen, branden van cd's en dvd's, inbinden van boeken, drukken van visitekaartjes of uitnodigingen, verzamelen van allerlei documenten in mappen.
- De Dienst voor omzetting biedt de mogelijkheid om “commerciële” braille te produceren. Zo wordt samengewerkt met verantwoordelijke politici, restaurants of farmaceutische bedrijven voor de omzetting van berichten in braille die zij aan het publiek wensen kenbaar te maken (menu in braille, verpakking van geneesmiddelen, ...).
- De stoelenmakerij riet en biest allerhande zetels, bergères en stoelen, ... In 2013 werden 203 stuks vakkundig door blinde ambachtslui hersteld.

De Brailleliga dankt allen die op haar diensten beroep deden.

4.4. Subsidiërende instanties.

Overheidssubsidies dekken slechts een deel van de financiële noden van de Brailleliga. Ze zijn evenwel onmisbaar om personen met een visuele beperking te adviseren en te begeleiden op het gebied van oriëntering, opleiding, betrekking, culturele activiteiten, pedagogische omkadering, begeleiding en vrijetijdsbesteding. Onze dank gaat ook uit naar de gemeenten en provincies die steeds vaker ingaan op ons verzoek om financiële of materiële steun.

5. BESLUIT EN PERSPECTIEVEN.

Ook in 2014 heeft de Brailleliga weer heel wat werk voor de boeg.

De vraag blijft stijgen, de middelen blijven dezelfde. De vereniging zal dus alles op alles moeten zetten om haar slagkracht uit te breiden door de efficiëntie van haar organisatie te verhogen. De Brailleliga zal hiervoor kunnen rekenen op de professionaliteit van haar medewerkers en de steun van haar vrijwilligers die in 2014 hopelijk nog in aantal zullen toenemen.

Een tweede werkterrein is de technologische ontwikkeling. De lancering van de online Bibliotheek zal ook het startschot betekenen voor nieuwe vormen die blinde en slechtziende personen in staat zullen stellen deze nieuwe technologieën te gebruiken, met het oog op een grotere zelfstandigheid. Tijdens deze vormen zullen ze alle bestaande technologische apparaten ontdekken en zullen ze een gedetailleerde uitleg krijgen over het gebruik van een tablet, smartphone of pc.

In 2014 wil de vereniging een van haar actiedomeinen extra in de schijnwerpers plaatsen: beroepsopleidingen en integratie op de arbeidsmarkt. Door de focus te leggen op deze activiteiten wil de Brailleliga nog meer blinde en slechtziende personen ondersteunen in hun zoektocht naar werk of een opleiding.

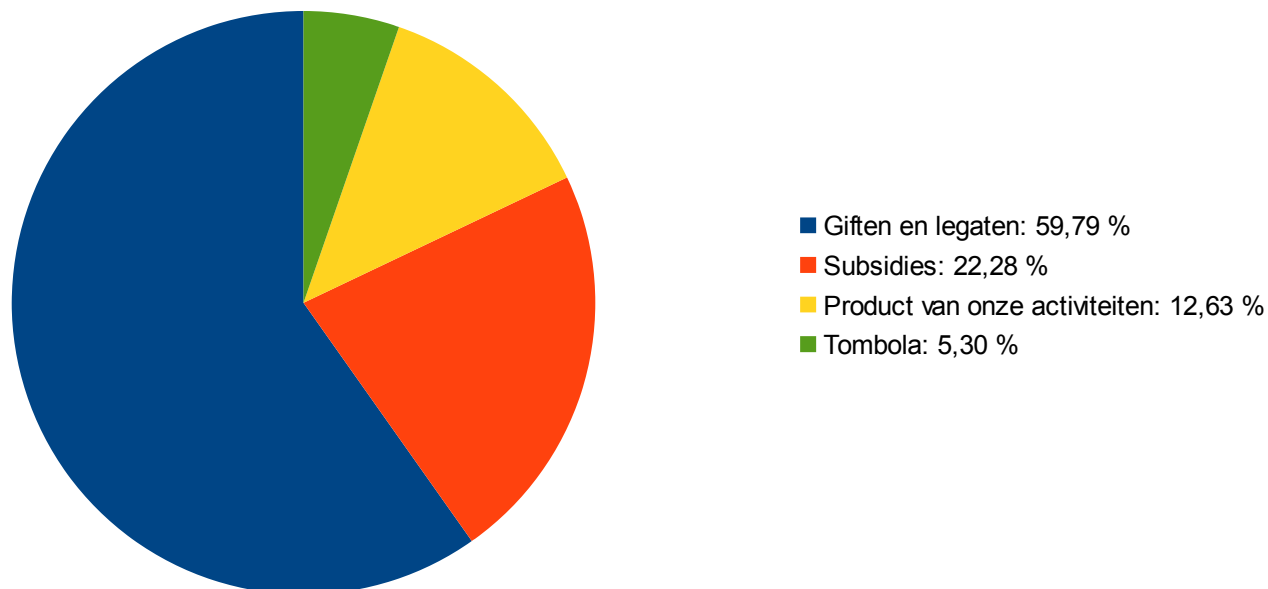
Aangezien de Brailleliga ernaar streeft aanwezig te zijn op lokaal plan, verheugt zij zich – door de uitvoering van een testamentaire wilsbepaling van een inwoner van Geel – op het inhuldigen van haar regiohuis in deze stad! De vereniging wil haar diensten namelijk dichtbij de leden brengen. Dankzij dit nieuwe regiohuis kunnen personen met een visuele beperking in de provincie Antwerpen voortaan in twee contactpunten van de Brailleliga terecht.

Tot slot wil de Brailleliga zich verder blijven inzetten om de belangen van blinde en slechtziende personen te verdedigen. In dit opzicht vertegenwoordigt ze hen in tal van organisaties en vergaderingen. De vereniging zal een memorandum opstellen met het oog op de komende verkiezingen in mei, verdere stappen ondernemen voor de oprichting van een adviesraad in Vlaanderen, toezien op het goede verloop van de overdracht van de bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming, de implementatie van het VN-verdrag inzake de rechten van de mensen met een handicap in het Belgische recht van dichtbij volgen en ook op Europees niveau actief zijn, met name als enigste Belgische vertegenwoordiger in de European Blind Union.

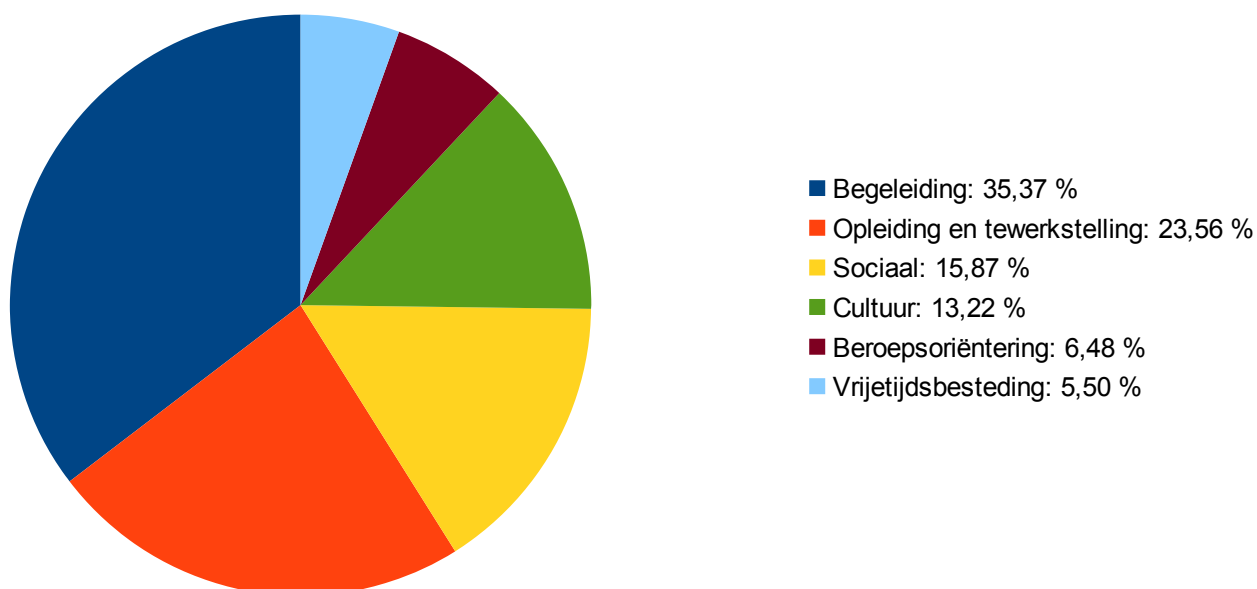
6. ENKELE CIJFERS.

Met de volgende cijfers willen we graag de werking van onze organisatie nog even illustreren.

Herkomst financiering van het geheel aan activiteiten van de Brailleliga ten gunste van blinde en slechtziende personen:

Iedere euro, besteed aan de diensten voor hulp aan blinde en slechtziende personen, is als volgt verdeeld:

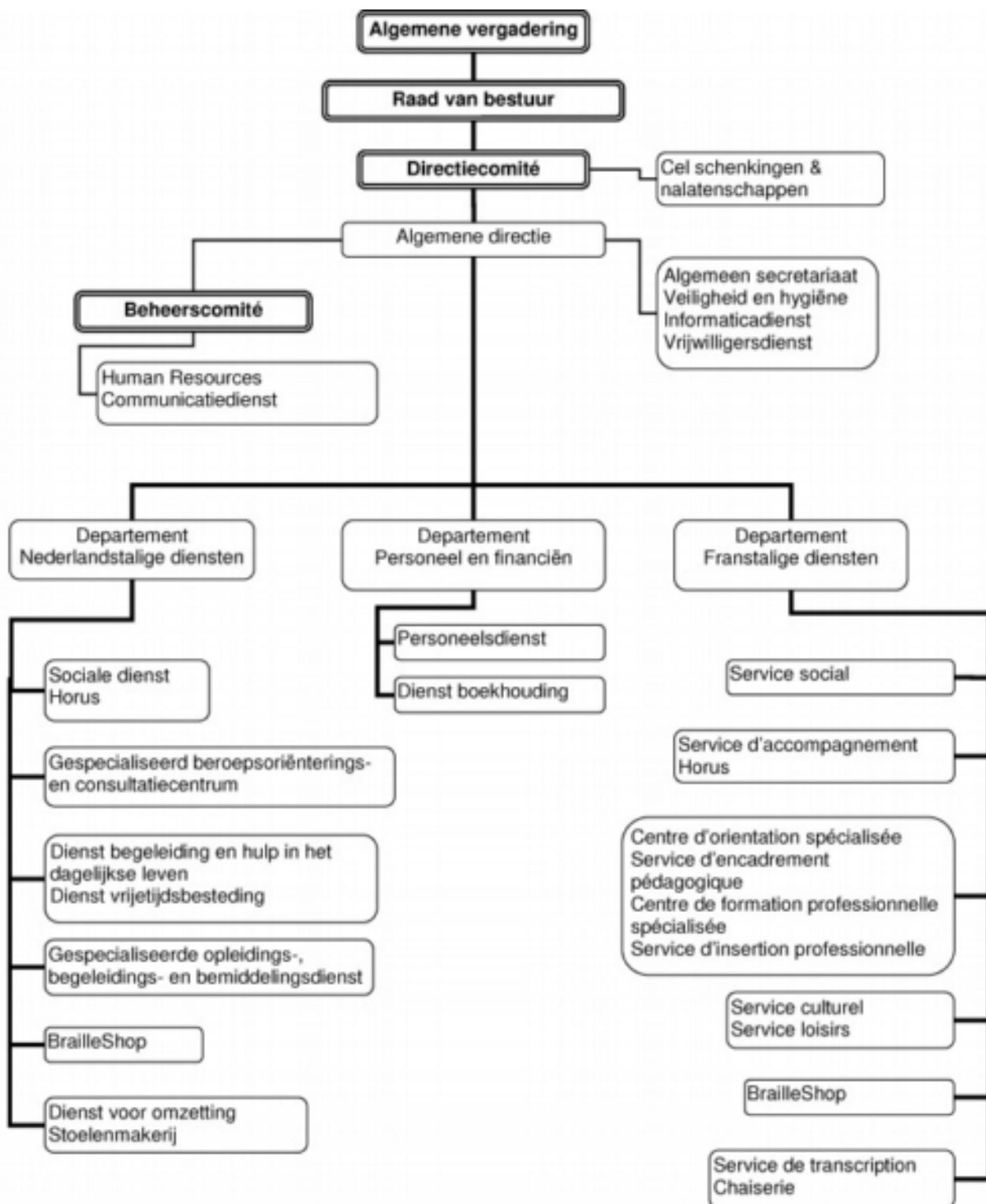

De rekeningen van de Brailleliga vzw, de Stichting voor de blinden, stichting van openbaar nut van de Brailleliga en de aangesloten vzw's van de Brailleliga werden gecontroleerd door de Burg. BVBA Yves Merlin, bedrijfsrevisoren.

Dit activiteitenverslag werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Brailleliga op 30 april 2014.

BIJLAGEN.

A. Structuur van de Brailleliga.

B. Samenstelling Raad van Bestuur (op 31 december 2013).

Michel BERLO
Jeanine BOURLARD
Guy DE WILDE
Raoul DUTRY
Paul FAMAHEY
Marcel FLORIZOONE
Marc GIBOUX
Paul JACQUES
Claude JOTTRAND
Pierre LECOCQ
Luc LION
Jacques VAN BELLINGHEN
Thierry VAN BOXMEER
Alain VAN CAUTEREN
Henri van der VAEREN

Erefuncties:

Adèle BERLO-CHALON (Erebestuurder)
Jacques DAVER (Erebestuurder)
René DEVILLEZ (Erebestuurder -vicevoorzitter en secretaris-Generaal)
Marc GIBOUX (Erevoorzitter)
Jean-Paul HERBECQ (Erebestuurder en -voorzitter)
Alex HOEBEKE (Erebestuurder)
Felix MERTENS (Erebestuurder)
Jan VAN NULAND (Erebestuurder)

C. Leden van het Directiecomité (op 31 december 2013).

Michel BERLO, Vicevoorzitter en Adjunct-Secretaris-Generaal
Guy DE WILDE, Vicevoorzitter en Penningmeester
Marcel FLORIZOONE, Adjunct-Penningmeester
Marc GIBOUX, Secretaris-Generaal
Michel MAGIS, Directeur van de Brailleliga
Thierry VAN BOXMEER, Voorzitter

D. Raadgevers van het Directiecomité (op 31 december 2013).

Pierre-B. BAREEL
René DEVILLEZ

E. Aangesloten vzw's.

De Brailleliga is permanent lid van de volgende verenigingen voor personen met een visuele handicap die ze mee heeft helpen oprichten.

- CAWBS vzw (Centrum voor algemeen welzijnswerk voor blinden en slechtzienden) wil in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een eerste onthaal verzekeren voor blinde en slechtziende personen ouder dan 65 jaar en instaan voor een analyse van hun situatie, begeleiding en opvolging van hun vragen.
- COBS vzw (Centrum voor omzetting voor blinden en slechtzienden) maakt geschreven informatie toegankelijk voor personen met een visuele handicap door gebruik te maken van aangepaste hulpmiddelen (audio, braille, grootletterdruk of digitaal). Deze taken worden voortaan uitgevoerd door de diensten van de vzw Brailleliga.
- LB vzw (De Vrienden van Louis Braille) staat op ambachtelijke wijze in voor het rieten en biezen van stoelen en het inbinden van boeken in braille en in grootletterdruk. Deze taken worden voortaan uitgevoerd door de diensten van de vzw Brailleliga.
- SCWBS vzw (Sociaal Cultureel Werk voor Blinden en Slechtzienden) ontwikkelt diverse initiatieven met als doel de zelfstandigheid en de sociale integratie van personen met een visuele handicap te vergroten.

F. Stichting voor de blinden.

De Stichting voor de blinden, erkend als stichting van openbaar nut van de Brailleliga door het Koninklijk Besluit van 19 april 2006, heeft vier kernopdrachten vooropgesteld:

- Blinde en slechtziende personen helpen door een materiële en financiële steun aan de Brailleliga vzw.
- Wetenschappelijk onderzoek ondersteunen door oftalmologische onderzoeksprojecten te bekronen.
- Voorkomen en sensibiliseren van het groot publiek d.m.v. informatiecampagnes.
- Het gebruik beheren en controleren van de opgedragen fondsen en van de fondsen die aan haar gelegeerd worden.

Leden van het Wetenschappelijk Comité (op 31 december 2013):

Professor Monique CORDONNIER
Professor Jean-Jacques DE LAEY (Voorzitter)
Professor Patrick DE POTTER
Professor Philippe KESTELYN
Professor Laurence POSTELMANS
Professor Jean-Marie RAKIC
Professor Werner SPILEERS
Professor Marie-José TASSIGNON
Professor François WILLERMAIN

G. Opgedragen fondsen.

Fonds Robert Van Assche en Anna Van Crombrugghe. Toekenning van prijzen aan verdienstelijke blinde personen.

Fonds Ruthy. Financiering van de eerste witte stok die aangeboden wordt aan blinde en slechtziende personen.

Fonds Jules Legardien. De zelfstandigheid van blinde en slechtziende personen stimuleren door de financiering van kooklessen, braillelessen en mobiliteitslessen om zich te verplaatsen met een lange witte stok.

Fonds Christophe. Financiële tussenkomst bij de aankoop van kleine technische hulpmiddelen in de BrailleShop.

Fonds Hubert Ouvry. Toekenning van studiebeurzen aan blinde en slechtziende personen.

Fonds Roger Roovers. Tussenkomst in de kosten voor het omzetten van cursussen en andere documenten voor studenten indien deze kosten niet door de subsidiërende overheden gedekt worden.

Het gebruik van deze Fondsen wordt door de Stichting voor de blinden gratis gecontroleerd en beheerd.

H. De Brailleliga: actief in heel het land.

1. Brussel (Hoofdzetel)

Engelandstraat 57
1060 Brussel
T. 02 533 32 11

2. Antwerpen

Frankrijklei 40
2000 Antwerpen
T. 03 213 27 88

3. Gent

Kortrijksesteenweg 344
9000 Gent
T. 09 220 58 78

4. Hasselt

Leopoldplein 25 / 3
3500 Hasselt
T. 011 21 58 88

5. Kortrijk

Minister Tacklaan 35 / 01
8500 Kortrijk
T. 056 20 64 60

6. Leuven

Fonteinstraat 133 / 0001
3000 Leuven
T. 016 20 37 97

7. Ath

Rue de la Station 41 / 2
7800 Ath
T. 068 33 54 50

8. Charleroi

Boulevard Tirou 12
6000 Charleroi
T. 071 32 88 22

9. Libramont

Avenue de Bouillon 16 A
6800 Libramont
T. 061 23 31 33

10. Liège

Rue des Guillemins 63
4000 Liège
T. 04 229 33 35

11. Namur

Rue de la Croix-Rouge 31 / 7
5100 Jambes
T. 081 31 21 26